

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Suumma [!] de laudibus christifere virginis Marie

Albertus <Magnus, Heiliger>

Colonie, 1502

VD16 A 1357

Questio vigesimatertia de gratijs gratis datis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69610](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69610)

De sapientia Marie fo. lxxj.

irascibilis. et sic est mansuetudo. Si autem sit actus concupiscentie aut erit ad deum et sic est charitas. aut seipsum et sic est gaudium. aut ad proximum et sic est pax. ¶ Cōcedimus ergo quod iste perfectioes secundum omnes status et diversitates excellentissime fuerunt in beata virgine. ¶ De gratijs gratis datis

Questio vigesima tertia est

De gratijs gratis datis. Cū de gratijs gratū facientibus quod liter fuerunt in beatissima virgine videndum est de gratijs gratis datis. Et primo de his quas ponit apostolus I. ad Corinthios. xii. Quibusdam datur sermo per spiritum sapientie. ¶ De sapia Marie

¶ Primo de sapientia qua habuit beatissima virgo in prelatōe eterno. Querit igitur primo an viderit angelos et spūalia per

spēs proprias. ¶ Et videtur quod sic. ipsa enim videre potuit spūm increatū et per Rō p^o.

spēm propriā. et quolibet aliū. ¶ Itē Grego. Quid enim non vidit quod videtur omnia videt. scilicet ipsa videt videntē omnia. et vidit omnia. ¶ Itē phs dicit quod 3.

intellectus cognoscit omnia propter seipsum cognoscendum. Quicquid autem est secundum naturā cognoscit alicuius. cognoscit illud nisi impediat. illa autem

impedimēta sunt quod in superioribus dictū est secundum August. sunt fantasmatū

corpaliū aīe per amorē et glutinata. quibus abstractis ipsa seipam videt

scilicet ab his aīa beatissime virginis potuit seipam abstrahere. et potuit seipam

videre per spēm propriam. ¶ Itē August. in libro de spū et aīa. Aīa 4

concupiscentie. rationabilitate. irascibilitate. hinc antequam corpori in-

fundat. Et intelligit quod non est hinc a corpore sed a sua natura in se. et aīa

in se naturaliter est cognoscitiua. Et posito per impossibili quod non infun-

daret corpori adhuc esset cognoscitiua. si non esset coartata per aliā naturā. et

apta nata est cognoscere omnia. Sed inordinatū esset quod aliqd esset cogno-

scitiuū omnium aliorum et non sui ipsius. et naturaliter aīa cognoscitiua est superi-

us et omnium aliorum. et cognoscet omnia et seipam nisi impediat. hinc autem est impedimē-

tum quod dictū est super. Sed in aīa beatissime virginis hinc fuit sublatū. et vidit se-

ipam et omnes angelos et omnia creata. Un̄ Aug^o. de aīa et spū. Animus

corpis dñator. rector. habitator videt seipam per semetipsum. et per seipam vi-

dit. non querit auxiliū corpaliū oculorum. imo non ab omnibus corpaliibus sensu-

bus tanquam impedientibus abstrahit se a se ut videat se in se. et nouerit se apud

se. et cū vult deū cognoscere eleuat se. ¶ Itē phs. quod non omnino et penitus 5.

difficillimorum est cognoscere et aliquā fidē accipere de aīa. Et intelligit secundum

suā subam. operatioes enim et potētiās ipsius et accētia cognoscere non est

difficillimorum. Sic ergo cognoscere aīam in se per suā spēm est de numero

difficillimorum. et est de numero cognoscibiliū. et secundum phm quod non habuit re-

spectū ad grām possibile est aīam cognoscere per spēm propriā licet diffi-

cultus. scilicet illa difficultas remouet per abstractōem a fantasmatibus cor-

poraliibus. Sed illa abstractio fuit plenissima in prelatōe beatissime virginis

De sapientia beatissime

- ¶ vidit angelos et spūs et aias in sui pteplatoe et subas incorpaliū
- 6.** ¶ Itē p̄hs ponit intellectū agentē. et q̄ ille nō sit ps aie sic pbat Si
cut in oī natura cā formalis q̄ ē faciens oīa p̄nitus alia ē in essentia
a cā materiali in q̄ fiūt oīa. et ex his duobz nunq̄z p̄ponit vnū. ita se
h̄z intellectus vltiter agens et intellectus possibilis in aia. q̄ neqz sunt
idē in essentia neqz sunt p̄tes p̄ponētes vnū totū. q̄ intellectus agēs
- 7** nō ē ps aie nec potētia. ¶ Itē nulla ars neqz mechanica neqz liberalis
eadē ē in essentia cū aia in q̄ ē. neqz eadē in essentia cū materia que
sustinet opatōes veniētes ab ip̄a. h̄z intellectus agens se h̄z ita ad pos
sibile sicut ars ad materiā. q̄ nō sunt eadē in essentia neqz p̄stituunt
aliqd totū vt p̄tes aie. ¶ Itē nulla potētia ē habit⁹. et intellect⁹ possi
bilis d̄t potētiā p̄ se. intellect⁹ p̄o agēs vt habit⁹. q̄ nō sunt idē in
essentia. ¶ Itē nunq̄z lumē qd̄ facit potētia colores actu cē colores ē
idē in essentia cū coloribz q̄ fiūt actu. neqz in sensitio visus suscepti
uo coloris neqz p̄stituūt aliqd vnū essentialr cū altero illoz. S̄z in
tellectus vltiter agens se h̄z ad spēs intelligibiles sicut lumē ad colo
res. et se h̄z ad intellectū possibile vt lumē ad sensitū visus. q̄ nō est
essentia eadē intellectus possibilis et agentis. neqz p̄stituunt vnū vt
p̄tes aie. Ex his rōnibus et ex dictis p̄hi inductis p̄tz q̄ intellect⁹
- 10** agens nō sit aie ps. ¶ Itē oīa q̄ intus sunt in aia ip̄oportionabi
lia sunt eis q̄ sunt extra. et aia quodāmo est oīa. qz oīa cognoscit. igit
tur sicut est vna oīa tñ faciens. sic spēs ip̄ius accepta in aia et intelle
ctu oīa erit faciens in intellectu. maior p̄tz in caplo de reminiscētia
minor in tractatu de intellectu agente. intellectus em̄ p̄ cognitiōem
creatorz venit in cognitiōem p̄mi p̄ncipiū fm̄ q̄ est cā oīm. et suscipit
in se speciem intelligibile ab ip̄o. Et intellectus iste acquisit⁹ in ani
ma omnia facit in aia eo qd̄ d̄t intellectus agens vniuersalr facere.
- ¶ Et si querat. vtrum p̄tingat aliquem habere intellectū agentē qui
nō nouit p̄mam cām. neqz h̄z speciem acceptam ad cognitiōem pri
me cause. ¶ Dicimus qz hoies nō habent cōplete intellectū agentem
h̄mōi. sed habent dispositiōem fluentē a potētia q̄ d̄t lumen illumi
nans intellectū possibile. ¶ Et si querat cum intellectus sit nobilissi
ma ps aie p̄fectissime cognoscens. minus indigens exteriori ammi
niculo q̄z alie p̄tes quare indigeat h̄mōi lumine. sensus aut̄ et fanta
sia minime. ¶ Dici oportet qz minime indigeat h̄mōi lumine ad co
gnoscendum spēs intelligibiles q̄ p̄us sunt fantasmata. qz sic esset
minoris et debilioris potētie q̄z sensus et fantasmata. sed indiget lu
mine h̄mōi ad cognoscendū talia que sunt occulta nature. q̄ nō p̄nt
app̄hendi sensu sine tali lumine vlt̄ fantasia. cuiusmodi sunt substan
tie que in rebus sunt naturalibz fantasmata facientibz. ip̄e vero mi
nime fantasmata facere possunt. et substantie h̄mōi sunt separe vt au.

Marie virginis fol. lxiij

geli. et separabiles ut anime quarum conditio indiget intellectus tali lumine a primo principio infuso et ad cognitionem ipsius principii primi. Et de hoc verum est quod dictum est quantum ad cognitionem talium specierum. quod sicut facit lumen potentia colores actu colores. ita huiusmodi lumen impressum intellectui a primo principio facit huiusmodi species occultas potentia intelligibiles actu intelligibiles. ¶ Ex his etiam patet quod physice procedendo possibile est animam existentem in corpore spiritus et spiritualia et substantias corporis videre et sine presentia gratie. igitur multo fortius anima beatissime virginis elevata et abstracta gratie plenitudine. Item physice oportet dici quod intellectus habet duplicem potentiam. fantastica dum in corpore est. et non fantastica dum est separatus a corpore. Et sicut eius potentia fantastica est corruptibilis mediante fantasia. et in quantum talis corruptibilis est. potentia vero sua per naturam simpliciter inest ei per naturam sue substantie et non alio mediante. unde et ista potentia incorruptibilis est sicut sua substantia. inde sic. ¶ Omne principium quod habet potentiam unam per se et secundum suam naturam. aliam vero mediante alio et per accidens essentialius debet uti potentia quam habet per se quam illa quam habet per accidens. intellectus huiusmodi potentiam habet duplicem. quod videlicet melius et nobiliter debet uti potentia quam habet per se quam illa quam habet per accidens. ¶ Item omnis intellectus qui habet unam potentiam per se aliam per accidens. melius et verius debet uti et cognoscere per illam quam habet per se quam per illam quam habet per accidens. quod si per esse in corpore nihil auferatur ei sed magis confertur. quia dicitur de anima existente in corpore quod omnia cognoscit et quodammodo dicitur omnia. melius et verius cognoscit per potentiam non fantastica quam per potentiam fantastica. quod melius cognoscit spiritualia quam fantastica

¶ Ad hec dicimus quod inconueniens est ponere substantiam sine potentia. et ponere substantiam perpetuam et potentiam ipsius non esse perpetuam. similiter inconueniens est ponere potentiam intelligendi quam habet intellectus in corpore esse perpetua. Unde nota quod qualitates naturales sensibus propriis proportionabiles sunt et appropriantur. quantitates vero sensui communi. sube vero intellectui. Hic enim est ordo cognitionis ipsius anime dum est in corpore. intellectus autem separatus a corpore aut habebit eundem ordinem intelligendi quem habuit in corpore aut contrarium. Si eundem. igitur erit idem modus intelligendi in corpore et extra corpus quod est impossibile. Sed si proprium est ei cognoscere substantiam. et hoc est ei principale secundum se. tunc extra corpus habebit principaliter potentiam intelligendi substantiam. et secundum posterius accidentia. hec autem potentia simul est creata cum intellectu. et est perpetua sicut intellectus perpetuus alterata autem hec est potentia ex coniunctione ipsius cum corpore. ex coniunctione enim cum corpore cognoscit accidentia et substantias eo modo qui extra corpus cognoscere non potest. quia cognoscit accidentia non solum in

Conclusio.

Alia enim in corpore potest per videre spiritualia sine presentia gratie.

Rō p^a mag^{al}.

Rō sc^{da}

R^s

Ordo cognitionis anime. Non est idem modus intelligendi.

Alia non eodem modo cognoscit accidentia in corpore et extra

De solutione obiectoꝝ

illa habitudine in q̄ se h̄nt ad subas in q̄b̄ sunt. sed etiā in illa p̄p̄a-
tione q̄ sunt p̄ncipia p̄mutacionū fin q̄ generāt suas sp̄s i alijs sub-
stātijs corporeis ⁊ incorporeis. fin em̄ h̄ac habitudine generāt suas
sp̄s in sensib̄. ex q̄b̄ generatis in sensib̄ sunt fantasmata i fantasia.
et postea accipiunt in intellectu. ⁊ p̄ hec h̄mōi fantasmata cognoscū-
tur substātie que fantasmata facere nō possunt. Et sic ex p̄iunctōne

Nota tur substātie que fantasmata facere nō possunt. Et sic ex p̄iunctōne
ip̄ius cum corpore potētia ip̄ius creata nō fantastica incipit esse fan-
tastica. id est fantasmata ⁊ p̄ fantasmata alioꝝ cognitua. Et sic p̄z
potētia alterat q̄ p̄ iungi cum corpore alterat potētia nō fantastica in fantastica
et sicut alibi maiores motus in anima extra corpus q̄bus intendit
anima impediunt minores p̄cipi ab anima. ita dū est in corpe mani-
festiores motus ⁊ maiores rerum facientū fantasmata circa animā
impediunt p̄cipi ab anima manifeste ea q̄ fantasmata facere nō p̄nt.

A Unde aliq̄n cum intellectus cōtrahit se in seipsum abstrahendo spe-
culatōem suam a sensu multa p̄cipit occulta que p̄ speculatōem ip̄i-
us p̄iunctā speculatōni sensuū p̄cipere nō potest. Et sic iterum patz
physice q̄ anima in corpore etiā cōtra auxiliū gr̄e gratū facientis in
cōtemplatōem spirituū ⁊ sp̄ualiū asp̄icere ⁊ aspectū potest dirigere
et videre. Igit̄ multo fortius beatissima virgo auxilio gr̄e potuit hoc
facere in sua p̄templatōne. Itē Paul⁹ scribit in raptu vidisse dispo-
sitiōne celestis hierarchie ⁊ beato Dionysio reuelasse. q̄ multo fortius
beatissima virgo vidit statū angeloz ⁊ triumphantis ecclesie. Item
Martinus vidit demones. Item iacob vidit angelos quādo dixit
Castra dei sunt hec. ¶ Ex his aut̄ cōcluditur q̄ beatissima virgo in
sua cōtemplatōne poterat videre deum angelos ⁊ demones ⁊ aiām

pp̄riā ⁊ subas rez corpaliū p̄ seip̄as. ¶ De scia q̄ p̄inet ad actōez
¶ Secūdo de scia q̄ p̄inet ad actōem. Et p̄mo de mechanicis
et post hoc de liberalib̄. Querit̄ igit̄ vtz b̄tissima v̄go scire

Rō p̄ rit oēs artes mechanicas. ¶ Et videt̄ q̄ sic. Dis scia de numero bo-
2 norū est. sed ei nullum bonū defuit. q̄ oēs scias habuit. ¶ Itē bonum
additū bono facit ip̄m maḡ bonū. q̄ aut̄ defuit ei aliq̄d bonū sc̄z scia
vel nō. Si nō habeo p̄positū. Si sic illa addita magis bonū fieret.
3. ¶ Itē natura nō deficit in necessarijs nec abūdat in sup̄fluis. q̄ multo
forti⁹ gr̄a. s̄z q̄dā mechanicē artes fuerunt b̄tē v̄gini necessarie sicut
muliebres. q̄dā sup̄flue sicut viriles. q̄ istas habuit ⁊ nō alias. ¶ Itē
4 Augusti. Quidā volunt scire vt sciāt ⁊ est curiositas. Quidā vo-
lunt scire vt sciātur. ⁊ est vanitas. Quidā vt edificent ⁊ cōsapientia.
Quidā vt edificent ⁊ est charitas. Et hi tm̄ duo vltimi modi non
sunt abusive sc̄ie. Igit̄ ois scia nō abusua d̄z eē ad edificatōez sui et
alioꝝ. s̄z scire mechanicas scias a b̄tissima v̄gine viriles nō cōrdina-
tū ad sui vel alioꝝ edificatōem. q̄ ip̄as nesciuit.

De scientia Marie fo. lxiij

Quod ut sciverit mechanicas muliebres subtiliores et nobiliores sicut eas que sunt aurifrigijs et sericis operationibus et subtilibus futuris et texturis et hmoi. ¶ Et videtur que sic. ipsa enim ut dicitur Da. Ro pma.
malce. a nullo illustrii vincit. Deat sunt scie et opa illustrii feminaz. g. et c. ¶ Item ipsa sua operatio fuit nobilissima. igitur humilima. s. 2.
maior humilitas apparet scire nobilia et subtilia et operari vilia et communia que tantum scire vilia et operari talia. g. videtur que beatissima virgo debuit scire nobilia et operari vilia. ¶ Item contra ista subtilia magis ordinantur ad vanitatem que ad utilitatem. operatio autem virginis gloriose tamen ad necessitatem fuit. igitur non erat circa talia. ¶ Item beatissima 3.
virgo perfecta fuit secundum actionem et contemplationem. unde Luc. Optima partem elegit. bona est pars actiuorum. melior contemplatiuorum. sed optima eius que perfecta in actione et contemplatione fuit sicut fuit beatissima virgo. igitur ipsa debuit habere opera actionis que contemplationi minime repugnarent. hec autem sunt opera manualia grossa et communia que non requirunt multam attentionem cogitationi. igitur videtur 4.
que circa hmoi debet esse opus beatissime virginis.

¶ Querit igitur si sciam mechanicarum habuit. inproportionabiliter excellit effectum causatum ab artibus mechanicis in alijs. igitur scia mechanica in beatissima virgine excellit sciam mechanicam in quocumque. Minor pars ex hoc. quod dignissimum ad quod ordinantur mechanice est vestimentum. primo est anima. secundo corpus. tertio vestimentum. s. dignissima omnium vestimentorum fuit tunica incosutulis quam fecit beatissima virgo. igitur eius ars mechanica causabat nobilissimum effectum. igitur habuit sciam artis mechanice in summo ¶ De artibus liberalibus

Quod tertio de artibus liberalibus verum et illas sciuit in summo beatissima virgo. ¶ Et videtur que sic. Sapientia edificavit sibi Ro p^a.
domum. excidit columnas septem. Illa domus est beata virgo. Septem columnae sunt septem liberales scientie. igitur beata virgo habuit septem liberalium artium scientiam. ¶ Item Exo. Mulier petat a vicina 2.
sua vasa aurea et argentea. Hoc exponunt glose et sancti de scientijs secularibus. igitur debent secum scientias seculares de mundo portare sancti. igitur et beatissima virgo. ¶ Item mille clipei pendent ex ea omnis 3.
matura fortium. Turris dauid est sacra scriptura. clipei scientie physice igitur scie liberales pertinent ad munitonem scripture sacre. igitur sanctorum eas scire. igitur et beatissime virginis. ¶ Item quidam sancti laudant a talibus 4.
scientijs. sicut beatus Dominicus documentis artium eruditus satis transiit ad studium summe veritatis. Item de beato Gregorio studijs liberalibus nulli secundus. igitur et c. Item de beato Vincentio et de sancta Katherina et multis alijs. igitur beate virgini non debet desse ista materia laudis.

De sciētijs istis specialiter

Rō p^a. **¶** Quarto de istis sciētijs specialiter. Et pmo de grāmatica. vtz illā sciuerit hōgo. ¶ Et videt q sic. Maria obseruabat oīa hec Blosa. in diuersis pphetis. q̄ sciuit legere. Et stat q̄ intellexit. 2. qz legere z nō intelligere negligere ē. q̄ sciuit grāmaticā. ¶ Item Damal. dicit q̄ in tēplo fuit enutrita vbi hōgines instruebant. ¶ Item de Susanna legit q̄ erudierūt filiā suā fm legē Moysi. pncipiū autē eruditōis est grāmatica. q̄ bta hōgo sciuit grāmaticā in summo. ¶ Itē nūqz peccauit in loquēdo. q̄ grāmaticā sciuit. ¶ De rethorica

Rō p^a. **¶** Quinto de rethorica. Augusti. dicit de doctrina christiana q̄ in sacra scriptura sunt diuersi colores rethorici. s; sacra scripturā pfecte sciuit bta hōgo. q̄ z rethoricā. ¶ Itē q̄ iura ciuilia leges z decreta sciuit in summo. p̄ hoc mō. Sapientia aduocati manifestat in tribus. Unū q̄ obtineat oīa p̄tra iudicē iustū z sapientē. Secūdo q̄ p̄tra aduersariū astutū z sagacē. Tercio q̄ in causa despatā s; b̄tissima virgo p̄tra iudicē sapientissimū dñm. p̄tra aduersariū callidissimū dyabolū. in cā nostra desperata sententiā optatā obtinuit q̄ sapiētissima aduocata fuit. ¶ Itē sapientis ē eligere aduocatū sapientē. s; istā aduocatā spūscus merite elegit nob q̄ oīa cognouit q̄ ipa sapientissima fuit. ¶ Itē aliq̄ aduocati p̄nt iniustū iustum. p̄bare sophisticē z nō facere. sed beata virgo hoc de nostra iniusticia fecit. q̄ improporcionabilr oībus optime allegare sciuit. ¶ Itē ipa imperatrix fuit. igit̄ legem p̄dere z legis interpretatiua penes ipam fuit. z oīa iura in archa sui cordis clausa habuit. Igit̄ b̄tissima virgo iura oīa z rethoricā in summo habuit. ¶ De logica

Rō p^a. **¶** Sexto de logica quā q̄ sciuerit pbatur hoc mō. Nec em̄ p̄utilissima est ad sciam sacre scripture z ad heresim destruedam z fidei p̄firmatōem z rōnis redditōem de ea q̄ in nobis est fide q̄ ista scia maxime necessaria est sanctis. q̄ z beatissime hōgini. ¶ Item Hieronymus q̄ liber Job p̄tinet p̄positōnes. assumptōnes. p̄clusiōnes. Et idē p̄tz de alijs libris sacre scripture in q̄b; sunt vie definitiōnū diuisionū argumētationū. hec igit̄ oīa necessaria sunt ad sacram scripturā. q̄ z logica in qua docent̄ ista. Sed beatissima hōgo p̄fecte sciuit sacram scripturā. q̄ z logicā. ¶ Itē p̄tz p̄currendo logice p̄tes q̄ sunt tentatiua. sophisticā. demonstratiua. dyalectica. Tentatiua em̄ in summo sciuit. qz nūqz in tentatōe succubuit. Sophisticā in summo habuit. qz oēs astutias dyaboli cognouit. z oīa sophisticata sua patefecit. Dyalecticā in summo habuit. qz nullius pprie ignorantia habuit z oīa p̄blemata soluere sciuit. Demonstratiua habuit in summo. qz nobilissimā ppriā passionē de nobilissimo pprio subiecto p̄ semetipam p̄clusit. Summe nobile subiectū ē p̄sona z summa bon;

De medicina Iso. lxiij

tas. nobilissima. propria passio est misericordia siue miseratio. hanc igitur propria passio non
propria passionem de hoc subiecto beatissima virgo conclusit. quoniam per eam tanquam per
mediū summe bonus deus. in operatione nostre redemptionis summā mi
sericordiā in se demonstravit. quasi tali vteretur demonstratione. Quicumque
quod aufert omne malū auferibile. et confert omne bonū ascribibile ipse est sum
me misericors. deus homo in nostra redemptione abstulit omne malū aufer
ribile. et contulit omne bonū ascribibile. igitur est summe misericors deus
Sic ergo patet quod beatissima virgo habuit omnes partes logice in summo.

De Septimo de physicarum medicina. Philosophus dicit quod cognitio anime ad
omnia valet maxime ad sciām naturalem. scilicet beatissima virgo per
ctissima cognitionem anime habuit. perfectissime enim cognouit se. et per
dūverfas proprietates lapidū specierum lignorum et animalium et ceterorum natu
raliū diuersa figurant mysteria in sacra scriptura. ergo sine intelligentia
et sine noticia rerum non est perfecta noticia scripturarū sacrarum. sed
beatissima virgo perfecte sacra scripturā sciuit. ergo sciuit naturas rerum
et ite nullius morbo eucratici adeo incurabilis quin sciret et posset
eū curare. ergo habuit in summo sciām medicine. et ite ipsa sciuit cura
re solo serbo. ergo sciuit medicinā in summo. et ite ipsa sciuit curare cor
pus et animam. ergo sciuit perfecte medicinā. et ite ipsa sciuit sanare ad imor
talitatem. Igitur in summo habuit medicinā. De scientijs quadrivialibus

De Octavo de scientijs quadrivialibus. Utrum fuerint in beatissi
ma virgine. et videtur quod non. quicquid enim est plenum gratia ni
hil habet impertinens ad gratiam. beatissima virgo fuit plena gratia. et scientie
quadrivales sunt impertinentes ad gratiam. ergo beatissima virgo non ha
buit sciām quadrivalem. et ite nullus laudat iudeos de huiusmodi scientijs. Ite
Hieronymus cum studisset in Platone et in raptu eēt cuius additōis esset
inquiret. Respondit christianus et dictū est ei. non es christianus sed platonius. In
epistola ad eustochium dicit se Hieronymus studuisse in Tullio. unde dictū est ei cyce
ronius es. Cicero idem est quod Tullius est. ergo studuit in rethorica non in plato
ne. et ite sci huiusmodi sciās appellat curiosas. Ite philosophus dicit quod in mathe
maticis non est bonū. quia neque motus neque operatio. et ite ibi nihil est utili
tatis neque delectationis. quia de talibus cogitatio est mentis perfecte ad crea
turas inclinatio. et contra dilectionis que est in deo interruptio et diminutio
Ex his ergo videtur quod beatissima virgo non sciuit mathematicas sciās. Sed
contra ipsa fuit perfectissima secundum affectū. ergo secundum intellectū. sed dilexit omnia
diligibilia. ergo etc. et ite bonū additū bono facit ipsum magis bonū ut supra
et ite dicitur de abraā quod sciuerit huiusmodi sciās et per eas dicitur. ergo beatissima vir
go eas scire debuit cui bonū non defuit quod in alijs fuit. De musica.

De Nono specialiter de musica. et videtur quod in beatissi
ma virgine maria fuerit eius cognitio. Nam tam in ve

De sciētijs istis specialiter

Rō p^a. **¶** Quarto de istis sciētijs specialiter. Et pmo de grāmatica. vtz illā sciuerit hōgo. ¶ Et videt q sic. Maria obseruabat oīa hec Blosa. in diuersis pphetis. q̄ sciuit legere. Et stat q̄ intellexit. 2. qz legere z nō intelligere negligere ē. q̄ sciuit grāmaticā. ¶ Item Damal. dicit q̄ in tēplo fuit enutrita vbi hōgines instruebant. ¶ Item de Susanna legit q̄ erudierūt filiā suā fm legē Moysi. pncipiū autē eruditōis est grāmatica. q̄ bta hōgo sciuit grāmaticā in summo. ¶ Itē nūqz peccauit in loquēdo. q̄ grāmaticā sciuit. ¶ De rethorica

Rō p^a. **¶** Quinto de rethorica. Augusti. dicit de doctrina christiana q̄ in sacra scriptura sunt diuersi colores rethorici. s; sacra scripturā pfecte sciuit bta hōgo. q̄ z rethoricā. ¶ Itē q̄ iura ciuilia leges z decreta sciuit in summo. p̄ hoc mō. Sapientia aduocati manifestat in tribus. Unū q̄ obtineat oīa p̄tra iudicē iustū z sapientē. Secūdo q̄ p̄tra aduēriariū astutū z sagacē. Tercio q̄ in causa desperata s; b̄tissima virgo p̄tra iudicē sapientissimū dñm. p̄tra aduēriariū callidissimū dyabolū. in cā nostra desperata sententiā optatā obtinuit q̄ sapiētissima aduocata fuit. ¶ Itē sapientis ē eligere aduocatū sapientē. s; istā aduocatā spūscus merite elegit nob q̄ oīa cognouit q̄ ipa sapientissima fuit. ¶ Itē aliq̄ aduocati p̄nt iniustū iustum. p̄bare sophisticē z nō facere. sed beata virgo hoc de nostra iniusticia fecit. q̄ improporcionabilr oībus optime allegare sciuit. ¶ Itē ipa imperatrix fuit. igit̄ legem p̄dere z legis interpretatiua penes ipam fuit. z oīa iura in archa sui cordis clausa habuit. Igit̄ b̄tissima virgo iura oīa z rethoricā in summo habuit. ¶ De logica

Rō p^a. **¶** Sexto de logica quā q̄ sciuerit pbatur hoc mō. Nec em̄ p̄utilissima est ad sciam sacre scripture z ad heresim destruedam z fidei p̄firmatōem z rōnis redditōem de ea q̄ in nobis est fide q̄ ista scia maxime necessaria est sanctis. q̄ z beatissime hōgini. ¶ Item Hieronymus q̄ liber Job p̄tinet p̄positōnes. assumptōnes. p̄clusiōnes. Et idē p̄tz de alijs libris sacre scripture in q̄b; sunt vie definitiōnū diuisionū argumētationū. hec igit̄ oīa necessaria sunt ad sacram scripturā. q̄ z logica in qua docent̄ ista. Sed beatissima hōgo p̄fecte sciuit sacram scripturā. q̄ z logicā. ¶ Itē p̄tz p̄currendo logice p̄tes q̄ sunt tentatiua. sophisticā. demonstratiua. dyalectica. Tentatiua em̄ in summo sciuit. qz nūqz in tentatōe succubuit. Sophisticā in summo habuit. qz oēs astutias dyaboli cognouit. z oīa sophisticata sua patefecit. Dyalecticā in summo habuit. qz nullius pprie ignorantia habuit z oīa p̄blemata soluere sciuit. Demonstratiua habuit in summo. qz nobilissimā ppriā passionē de nobilissimo pprio subiecto p̄ semetipam p̄cluse. Summe nobile subiectū ē p̄sona z summa bon;

De medicina Iso. lxiij

tas. nobilissima. propria passio est misericordia siue miseratio. hanc igitur propria passio non
propria passionem de hoc subiecto beatissima virgo conclusit. quoniam per eam tanquam per
mediū summe bonus deus. in operatione nostre redemptionis summā mi
sericordiā in se demonstravit. quasi tali vteretur demonstratione. Quicumque
quod aufert omne malū auferibile. et confert omne bonū ascribibile ipse est sum
me misericors. deus homo in nostra redemptione abstulit omne malū aufer
ribile. et contulit omne bonū ascribibile. igitur est summe misericors deus
Sic ergo patet quod beatissima virgo habuit omnes partes logice in summo.

De Septimo de physicarum medicina. Philosophus dicit quod cognitio anime ad
omnia valet maxime ad sciām naturalem. scilicet beatissima virgo per
fectissimā cognitionem anime habuit. perfectissime enim cognouit se. Item per
diversas proprietates lapidū specierum lignorum et animalium et ceterorum natu
raliū diversā figurantē mysteria in sacra scriptura. ergo sine intelligentia
et sine noticia rerum non est perfecta noticia scripturarū sacrarum. sed
beatissima virgo perfecte sacra scripturā sciuit. ergo sciuit naturas rerum
Item nullus morbo eucratici adeo incurabilis quin sciret et posset
eum curare. ergo habuit in summo sciām medicine. Item ipsa sciuit cura
re solo serbo. ergo sciuit medicinā in summo. Item ipsa sciuit curare cor
pus et animam. ergo sciuit perfecte medicinā. Item ipsa sciuit sanare ad imor
talitatem. Igitur in summo habuit medicinā. De sciētis quadrivialibus

De Octavo de sciētis quadrivialibus. Utrum fuerint in beatissi
ma virgine. Et videtur quod non. quicquid enim est plenum gratia ni
hil habet impertinens ad gratiam. beatissima virgo fuit plena gratia. et sciētie
quadrivales sunt impertinentes ad gratiam. ergo beatissima virgo non ha
buit sciām quadrivalem. Item nullus laudat iocorum de hominū sciētis. Item
Hieronymus cum studisset in Platone et in raptu eēt cuius additōis esset
inquiret. Respondit christianus et dictū est ei. non es christianus sed platonius. In
epistola ad eustochium dicit se Hieronymus studuisse in Tullio. unde dictū est ei cyce
ronius es. Cicero idem est quod Tullius est. ergo studuit in rethorica non in plato
ne. Item sciētie hominū sciās appellat curiosas. Item philosophus dicit quod in mathe
maticis non est bonū. quia neque motus neque operatio. Item ibi nihil est utili
tatis neque delectationis. quia de talibus cogitatio est mentis perfecte ad crea
turas inclinatio. et contra dilectionis que est in deo interruptio et diminutio
Ex his ergo videtur quod beatissima virgo non sciuit mathematicas sciās. Sed
contra. ipsa fuit perfectissima secundum affectū. ergo secundum intellectū. sed dilexit omnia
diligibilia. ergo etc. Item bonū additū bono facit ipsum magis bonū ut super
Item dicitur de abraā quod sciuerit hominū sciās et per eas dicitur. ergo beatissima vir
go eas scire debuit cui bonū non defuit quod in alijs fuit. De musica.

De Nono specialiter de musica. Et videtur quod in beatissi
ma virgine maria fuerit eius cognitio. Nam tam in ve

De Musica

teri lege q̄ in noua fuerūt cātores ⁊ vsus cantus ad cultū dei. cantus autē recte scit p̄ musicam. igitur ad cultū dei p̄tinet scia musica. q̄ fuit
2. in br̄issima ḡgine. ¶ Itē quicqd̄ p̄fectissimo auditui fuit delectabili⁹
ad audiendū illud maximū harmonicū fuit. s̄z auditui filij dei nobi-
lissim⁹ audit⁹ fuit vox matris sibi ad audiendū delectabilissima. igit̄
summe armonica. Igitur beatissima virgo effectum musice habuit
in summo.

¶ De astronomia

¶ Decimo de astronomia. Cū em̄ legit̄ in p̄ncipio creauit de⁹
celū ⁊ terrā. ⁊ exponūt ibi sc̄i expositoꝛes plures celos. Itē
ibidē fecit deus duo luminaria magna. Itē vt sunt in signa ⁊ tempa.
Itē aque q̄ sup̄ celos sunt. Ex his oib⁹ patz q̄ in sacra scriptura agit̄
de syderib⁹ ⁊ stellis de q̄b⁹ sunt sc̄ie astronomie. ḡ astronomia est ne-
cessaria ad theologiā Igit̄ br̄issima ḡgo sciuit eā

¶ De arithmetica

Rō p̄^a **¶** Undecimo de arithmetica q̄ ē de numeris. Numeri in sacra
scriptura sunt mystici. ⁊ fm̄ diuersitatē numeroꝝ diuersa p̄
eos signant̄. vt patz in trinario senario ⁊ denario ⁊ h̄mōi. vt patz in
2. scriptura. ḡ arithmetica. ¶ Itē cōputatōes annoꝝ sunt sepe in sacris
3. scripturis vt de Jacob de ysaac ⁊ sic de alijs. ¶ Itē scia algorismi ne-
4. cessaria est ad sacra scripturā. ¶ Itē festa diuersa agunt̄ ⁊ in scriptu-
ra agi describunt̄ ad q̄ necessaria ē scia cōputi. igit̄ ⁊ illa necessaria est
ad sacra scripturā Ex his igit̄ manifestū est q̄ scia arithmetice utilis
et necessaria ē theologie. ḡ fuit in br̄a ḡgine

¶ Duodecimo de geometria. in sacra scriptura sunt diuersē
mensure ⁊ mēsuratōes. Mensure ephi. bachi. teri. modij.
et ḡsiles mēsuratōes. vt patz in tabernaculo ⁊ in tēplo Ezechielis. de
h̄mōi autē est scia geometria ⁊ cōsiles. Igitur h̄mōi sciētie necessarie
sunt theologie

¶ De theologia

Rō p̄^a **¶** Decimotercio de metaphysica ⁊ p̄mo de theologia ¶ Qd̄ at̄
p̄fecte sciuit br̄a virgo theologiā. Uidet̄ p̄s. a mādar̄ tuis
intellexi. ḡ impletio mandati intellectu auget operanti. Sed br̄issi-
ma virgo mandatū in summo impleuit. ḡ theologiā in summo in-
2. tellexit. ¶ Itē p̄s. Lucerna pedibus meis verbū tuū. s̄z br̄a ḡgo sola
nunq̄ pedes offendit. ḡ lucerna verbi p̄fectissime eam illuminauit.
3. ¶ Itē in ezech. Cū eleuabant̄ aialia eleuabant̄ ⁊ rote iuxta ea. Que
exponens beatus Grego. d̄t q̄ cū eleuant̄ doctores in vita honorat̄ ⁊
exaltat̄ in eis scia. Sed br̄issima virgo habuit eleuatissimā vitam.
4. ḡ talē habuit sciam theologie. ¶ Itē apli sc̄auerūt theologiā cū nō di-
5. dicissent. ḡ multo forti⁹ br̄a ḡgo ¶ Itē ip̄a h̄z aureolā p̄dicatoꝝ.
6. ḡ sciuit scientiam theologie. ¶ Item de Cecilia legitur. Virgo gloꝝ

De medicina ffo. lxiij

tas. nobilissima. propria passio est misericordia siue miseratio. hanc igitur propria passio non
propria passionem de hoc subiecto beatissima virgo conclusit. quoniam per eam tanquam per
mediū summe bonus deus. in operatione nostre redemptionis summam mi-
sericordiam in se demonstravit. quasi tali vteretur demonstratione. **Quicumque** **Demonstratio.**
quod aufert omnem malum auferibile. et confert omnem bonum ascribibile ipse est sum-
me misericors. deus homo in nostra redemptione abstulit omnem malum aufer-
ribile. et contulit omnem bonum ascribibile. igitur est summe misericors deus
Sic ergo patet quod beatissima virgo habuit omnes partes logice in summo.

De Septimo de physicis medicina. Philosophus dicit quod cognitio anime ad **Rō p^a**
omnia valet maxime ad sciam naturalem. scilicet beatissima virgo per-
fectissimam cognitionem anime habuit. perfectissime enim cognouit se. **¶** Item per
diversas proprietates lapidum specierum lignorum et animalium et ceterorum natu-
ralium diversa figurantur mysteria in sacra scriptura. ergo sine intelligentia
et sine noticia rerum non est perfecta noticia scripturarum sacrarum. sed
beatissima virgo perfecte sacra scripturam sciuit. ergo sciuit naturas rerum
¶ Item nullus morbo eucratici adeo incurabilis quin sciret et posset
eum curare. ergo habuit in summo sciam medicine. **¶** Item ipsa sciuit cura-
re solo serbore. ergo sciuit medicinam in summo. **¶** Item ipsa sciuit curare cor-
pus et animam. ergo sciuit perfecte medicinam. **¶** Item ipsa sciuit sanare ad imor-
talitatem. igitur in summo habuit medicinam. **¶** De sciētis quadrivialibus

De Octavo de sciētis quadrivialibus. Utrum fuerint in beatissi-
ma virgine. **¶** Et videtur quod non. quicquid enim est plenum gratia ni- **Rō p^a**
hil habet impetens ad gratiam. beatissima virgo fuit plena gratia. et sciētie
quadrivales sunt impetentes ad gratiam. ergo beatissima virgo non ha-
buit sciam quadrivalem. **¶** Item nullus laudat iocorum de hominis sciētis. Item
Hieronymus cum studisset in Platone et in raptu eēt cuius additōis esset
inquiret. Respondit christianus et dictum est ei. non es christianus sed platonius. In
epistola ad eustochium dicit se Hieronymus studuisse in Tullio. unde dictum est ei cyce-
ronius es. Cicero idem est quod Tullius est. ergo studuit in rethorica non in plato-
ne. **¶** Item sciētie hominis sciētie appellantur curiosas. Item philosophus dicit quod in mathe-
maticis non est bonum. quia neque motus neque operatio. **¶** Item ibi nihil est utili-
tatis neque delectationis. quia de talibus cogitatio est mentis perfecte ad crea-
turas inclinatio. et contra dilectionis que est in deo interruptio et diminutio
Ex his ergo videtur quod beatissima virgo non sciuit mathematicas sciētie **¶** **Sed** **Cōtra p^a**
contra. ipsa fuit perfectissima secundum affectum. ergo secundum intellectum. sed dilexit omnia
diligibilia. ergo etc. **¶** Item bonum additum bono facit ipsum magis bonum ut supra
¶ Item dicitur de abraam quod sciuerit hominis sciētie per eas dicitur est. ergo beatissima vir-
go eas scire debuit cui bonum non defuit quod in alijs fuit. **¶** De musica.

De Nono specialiter de musica. **¶** Et videtur quod in beatissi- **Rō p^a**
ma virgine maria fuerit eius cognitio. Nam tam in ve-

De Musica

teri lege q̄ in noua fuerūt cātores ⁊ vsus cantus ad cultū dei. cantus autē recte scit p̄ musicam. igitur ad cultū dei p̄tinet scia musica. q̄ fuit
2. in br̄issima ḡgine. ¶ Itē quicqd̄ p̄fectissimo auditui fuit delectabili⁹
ad audiendū illud maximū armonicū fuit. s̄z auditui filij dei nobi-
lissim⁹ audit⁹ fuit vox matris sibi ad audiendū delectabilissima. igit̄
summe arthonica. Igitur beatissima virgo effectum musice habuit
in summo.

¶ De astronomia

¶ Decimo de astronomia. Cū em̄ legit̄ in p̄ncipio creauit de⁹
celū ⁊ terrā. ⁊ exponūt ibi sc̄i expositoꝛes plures celos. Itē
ibidē fecit deus duo luminaria magna. Itē vt sunt in signa ⁊ tempa.
Itē aque q̄ sup̄ celos sunt. Ex his oib⁹ patz q̄ in sacra scriptura agit̄
de syderib⁹ ⁊ stellis de q̄b⁹ sunt sc̄ie astronomie. q̄ astronomia est ne-
cessaria ad theologiā Igit̄ br̄issima ḡgo sciuit eā

¶ De arithmetica

Rō p̄^a **¶** Undecimo de arithmetica q̄ ē de numeris. Numeri in sacra
scriptura sunt mystici. ⁊ fm̄ diuersitatē numeroꝝ diuersa p̄
eos signant̄. vt patz in trinario senario ⁊ denario ⁊ h̄mōi. vt patz in
2. scriptura. q̄ arithmetica. ¶ Itē cōputatōes annoꝝ sunt sepe in sacris
3. scripturis vt de Jacob de ysaac ⁊ sic de alijs. ¶ Itē scia algorismi ne-
4. cessaria est ad sacra scripturā. ¶ Itē festa diuersa agunt̄ ⁊ in scriptu-
ra agi describunt̄ ad q̄ necessaria ē scia cōputi. igit̄ ⁊ illa necessaria est
ad sacra scripturā Ex his igit̄ manifestū est q̄ scia arithmetice vtilis
et necessaria ē theologie. q̄ fuit in br̄a ḡgine

¶ Duodecimo de geometria. in sacra scriptura sunt diuersē
mensure ⁊ mēsuratōes. Mensure ephi. bachi. teri. modij.
et cōsiles mēsuratōes. vt patz in tabernaculo ⁊ in tēplo Ezechielis. de
h̄mōi autē est scia geometria ⁊ cōsiles. Igitur h̄mōi sciētie necessarie
sunt theologie

¶ De theologia

Rō p̄^a **¶** Decimotercio de metaphysica ⁊ p̄mo de theologia ¶ Qd̄ at
p̄fecte sciuit br̄a virgo theologiā. Uidet̄ p̄s. a mādar̄ tuis
intellexi. q̄ impletio mandati intellectu auget operanti. Sed br̄issi-
ma virgo mandatū in summo impleuit. q̄ theologiā in summo in-
2. tellexit. ¶ Itē p̄s. Lucerna pedibus meis verbū tuū. s̄z br̄a ḡgo sola
nunq̄ pedes offendit. q̄ lucerna verbi p̄fectissime eam illuminauit.
3. ¶ Itē in ezech. Cū eleuabant̄ aialia eleuabant̄ ⁊ rote iuxta ea. Que
exponens beatus Grego. d̄t q̄ cū eleuant̄ doctores in vita honorat̄ ⁊
exaltat̄ in eis scia. Sed br̄issima virgo habuit eleuatissimā vitam.
4. q̄ talē habuit sciam theologie. ¶ Itē apli sc̄auerūt theologiā cū nō di-
5. dicissent. q̄ multo forti⁹ br̄a ḡgo ¶ Itē ip̄a h̄z aureolā p̄dicatoꝝ.
6. q̄ sciuit scientiam theologie. ¶ Item de Cecilia legitur. Virgo gloꝝ

De theologia Fo. lxxv.

rosa semp euāgelii xpi in pectore portabat. ergo multo fortius beatissima virgo. ¶ Item unctio docebit vos omnia. Glo. ad salutē pti / 7 nentia. sed beata virgo improporcionabilr fuit uncta. ergo improporcionabilr sciuit oia ad salutē ptiētā. hoc autē est theologia. ergo sciuit theologiā. ¶ Itē deutronomi⁹ est in archa. archa figurabat 8 beatā virginē. deutronomi⁹ legē. 8 beatissima virgo sciuit totā legē ¶ Itē in Exo. legif. Residuū igni cōburentis. ergo non oia scripture 9. mysteria agnoscere possumus. Sz ibidē. Nō remanebit ex eo q̄c̄q̄ vsq̄ mane. Glo. i. indiscussum vsq̄ mane resurrectōis. Ex his duabus autoritatibz videt q̄ sciuit sup cōem statū sctōz oēs scripturas intelligere. Et tū incōueniēs est ponere q̄ aliqd a spūscō sit dictum qd̄ a nullo sit intellectū. iuxta illud ysa. Sicut imber descendit de celo 7 inebriat terrā. ita etiā s̄bū qd̄ egredit de ore meo nō reuertet ad me vacuū. ¶ Et hoc autē eludif q̄ pfecta cognitio omniū scripturarū fm̄ intellectū ipsius spūscō loquer̄ p scripturas ptinet ad statū q̄ est sup oēm statū viatoris. hic autē est stat⁹ beatissime virginis Et sic theologiā sciuit improporcionabilr vniuersis.

¶ Post hoc de materia libri sciatur. Materia em̄ pmi libri ad duo reducif. ad materiā de trinitate. 7 ad materiā de p̄destinatōe 7 potentia dei 7 volūtate. sed de hac materia plurimuz sciuit que potentia dei 7 bonitate in summo expta fuit in se. ¶ Secūds liber est de angelis 7 de opibz sex diez. 7 de statu hoīs. sed hec oia sciuit pfectissime beata virgo. ergo scdm̄ libū sniaz sciuit in summo.

¶ In tercio agit de in carnatōe s̄bi 7 virtutibz. sed in summo illā sciuit. qz incarnatōem p expientia cognouit. 7 virtutes in summo in se nouit. ¶ In quarto legif de sacramentalibz gratijs 7 resurrectōe. ergo gratias sacramētales in summo habuit. vt patuit in supioribz. corpus etiā habuit post corpus dei similitū corpibz resurrectōis q̄ sunt immunia a culpa 7 a pena. corpa alioz sanctorū i via sunt obnoxia culpe 7 pene. Et inter hec fuit corpus beatissime vginis mediuz exns a pena 7 culpa imune. 7 ita habuit corpus similitū corpibz resurrectōis. 7 ita maxime cognouit naturā corpoz resurrectōis. Ex his ergo p̄ q̄ beatissima virgo bibliā 7 snias in summo habuit

¶ Decimoq̄rto. vtz sciuerit oia. ¶ Et videt q̄ sic. Spūs sanctus docebit vos oēm veritatē. 8 creatā 7 increatā. Sed si dicat q̄ nō intelligat de omni veritate simplr 7 vniuersalr. hoc nō pot dicit. qz qd̄ scriptura pmittit vliter pmittit. quare glosare p̄ticulalr riter cū bñficia p̄cipū sunt largissime impetrāda. ¶ Itē intellect⁹ est pure naturalr cognoscitiū⁹ omniū. ergo habebit pprie cognoscibile oppositū. Sed stat q̄ nō est restrictus ad cognoscenduz aliqua ita q̄ aliqua 7 nō alia. ergo naturalr omnia cognoscit Et videt q̄ sic

De Musica

teri lege q̄ in noua fuerūt cātores ⁊ vsus cantus ad cultū dei. cantus autē recte scit p̄ musicam. igitur ad cultū dei p̄tinet scia musica. q̄ fuit
2. in br̄issima ḡgine. ¶ Itē quicqd̄ p̄fectissimo auditui fuit delectabili⁹
ad audiendū illud maximū harmonicū fuit. s̄z auditui filij dei nobi-
lissim⁹ audit⁹ fuit vox matris sibi ad audiendū delectabilissima. igit̄
summe armonica. Igitur beatissima virgo effectum musice habuit
in summo.

¶ De astronomia

¶ Decimo de astronomia. Cū em̄ legit̄ in p̄ncipio creauit de⁹
celū ⁊ terrā. ⁊ exponūt ibi sc̄i expositoꝛes plures celos. Itē
ibidē fecit deus duo luminaria magna. Itē vt sunt in signa ⁊ tempa.
Itē aque q̄ sup̄ celos sunt. Ex his oib⁹ patz q̄ in sacra scriptura agit̄
de syderib⁹ ⁊ stellis de q̄b⁹ sunt sc̄ie astronomie. ḡ astronomia est ne-
cessaria ad theologiā Igit̄ br̄issima ḡgo sciuit eā

¶ De arithmetica

Rō p̄^a **¶** Undecimo de arithmetica q̄ ē de numeris. Numeri in sacra
scriptura sunt mystici. ⁊ fm̄ diuersitatē numeroꝝ diuersa p̄
eos signant̄. vt patz in trinario senario ⁊ denario ⁊ h̄mōi. vt patz in
2. scriptura. ḡ arithmetica. ¶ Itē cōputatōes annoꝝ sunt sepe in sacris
3. scripturis vt de Jacob de ysaac ⁊ sic de alijs. ¶ Itē scia algorismi ne-
4. cessaria est ad sacra scripturā. ¶ Itē festa diuersa agunt̄ ⁊ in scriptu-
ra agi describunt̄ ad q̄ necessaria ē scia cōputi. igit̄ ⁊ illa necessaria est
ad sacra scripturā Ex his igit̄ manifestū est q̄ scia arithmetice utilis
et necessaria ē theologie. ḡ fuit in br̄a ḡgine

¶ Duodecimo de geometria. in sacra scriptura sunt diuersē
mensure ⁊ mēsuratōes. Mensure ephi. bachi. teri. modij.
et ḡsiles mēsuratōes. vt patz in tabernaculo ⁊ in tēplo Ezechielis. de
h̄mōi autē est scia geometria ⁊ cōsiles. Igitur h̄mōi sciētie necessarie
sunt theologie

¶ De theologia

Rō p̄^a **¶** Decimotercio de metaphysica ⁊ p̄mo de theologia ¶ Qd̄ at
p̄fecte sciuit br̄a virgo theologiā. Uidet̄ p̄s. a mādar̄ tuis
intellexi. ḡ impletio mandati intellectu auget operanti. Sed br̄issi-
ma virgo mandatū in summo impleuit. ḡ theologiā in summo in-
2. tellexit. ¶ Itē p̄s. Lucerna pedibus meis verbū tuū. s̄z br̄a ḡgo sola
nunq̄ pedes offendit. ḡ lucerna verbi p̄fectissime eam illuminauit.
3. ¶ Itē in ezech. Cū eleuabant̄ aialia eleuabant̄ ⁊ rote iuxta ea. Que
exponens beatus Grego. d̄t q̄ cū eleuant̄ doctores in vita honorat̄ ⁊
exaltat̄ in eis scia. Sed br̄issima virgo habuit eleuatissimā vitam.
4. ḡ talē habuit sciam theologie. ¶ Itē apli sc̄auerūt theologiā cū nō di-
5. dicissent. ḡ multo forti⁹ br̄a ḡgo ¶ Itē ip̄a h̄z aureolā p̄dicatoꝝ.
6. ḡ sciuit scientiam theologie. ¶ Item de Cecilia legitur. Virgo gloꝝ

De theologia Fo. lxxv.

rosa semp euāgelii xpi in pectore portabat. ergo multo fortius beatissima virgo. ¶ Item unctio docebit vos omnia. Glo. ad salutē pti / 7 nentia. sed beata virgo improporcionabilr fuit uncta. ergo improporcionabilr sciuit oia ad salutē ptiētā. hoc autē est theologia. ergo sciuit theologiā. ¶ Itē deutronomi⁹ est in archa. archa figurabat & beatā virginē. deutronomi⁹ legē. & beatissima virgo sciuit totā legē. ¶ Itē in Exo. legif. Residuū igni cōburentis. ergo non oia scripture mysteria agnoscere possumus. Sz ibidē. Nō remanebit ex eo qcqz vsqz mane. Glo. i. indiscussum vsqz mane resurrectōis. Ex his duabus autoritatibz videt q sciuit sup cōem statū sctōz oēs scripturas intelligere. Et tū incōueniēs est ponere q aliqd a spūscō sit dictum qd a nullo sit intellectū. iuxta illud ysa. Sicut imber descendit de celo & inebriat terrā. ita etiā sctū qd egredit de ore meo nō reuertet ad me vacuū. ¶ Et hoc autē cludit q pfecta cognitio omniū scripturarū fm intellectū ipsius spūscō loqueri p scripturas ptinet ad statū q est sup oēm statū viatoris. hic autē est stat⁹ beatissime virginis. Et sic theologia sciuit improporcionabilr vniuersis.

¶ Post hoc de materia libri sciatur. Materia em̄ pmi libri ad duo reducitur. ad materiā de trinitate. & ad materiā de pdestinatōe & potentia dei & volūtate. sed de hac materia plurimuz sciuit que potentia dei & bonitate in summo expta fuit in se. ¶ Secūds liber est de angelis & de opibz sex diez. & de statu hoīs. sed hec oia sciuit pfectissime beata virgo. ergo scdm libū sniaz sciuit in summo.

¶ In tercio agit de in carnatōe scti & virtutibz. sed in summo illā sciuit. qz incarnatōem p expientia cognouit. & virtutes in summo in se nouit. ¶ In quarto legif de sacramentalibz gratijs & resurrectōe. ergo gratias sacramētales in summo habuit. vt patuit in supioribz. corpus etiā habuit post corpus dei similitū corpibz resurrectōis q sunt immunia a culpa & a pena. corpa alioz sanctorū i via sunt obnoxia culpe & pene. Et inter hec fuit corpus beatissime vginis mediuz exns a pena & culpa imune. & ita habuit corpus similitū corpibz resurrectōis. & ita maxime cognouit naturā corpoz resurrectōis. Ex his ergo pz q beatissima virgo bibliā & snias in summo habuit

¶ Decimoq̄rto. vtz sciuerit oia. ¶ Et videt q sic. Spūs sanctus docebit vos oēm veritatē. q creatā & increatā. Sed si dicat q nō intelligat de omni veritate simplr & vniuersalr. hoc nō pot dicit. qz qd scriptura pmittit vliter pmittit. quare glosare pnticulariter cū bñficia pncipū sint largissime impetrāda. ¶ Itē intellect⁹ est pure naturalr cognoscitiū⁹ omniū. ergo habebit pprie cognoscibile oppositū. Sed stat q nō est restrictus ad cognoscenduz aliqua ita q aliqua & nō alia. ergo naturalr omnia cognoscit. Et videt q sic

De scientia marie virginis

deus eius oppositū. ergo aia beatissime virginis potuit scire omnia di-
uina. ¶ Itē oia laudāt dñm ⁊ sunt hoi materia laudis diuine. ergo
hō tenet in omibz ⁊ de omibz deū laudare. ergo oia tenet aia cogno-
scere. ¶ Itē oia facta sunt. ppter hominē. ergo hō tenet de omibz gra-
tias agere. ergo oia cognoscit. ¶ Itē scire omnia est quoddā bonum.
aut ergo aia beatissime virginis fuit capax illius boni. aut nō. Si sic
ergo summus bonus hoc ei cōcauit. si non Querat qd sit illud qd
beatissima virgo nō potuit scire. ⁊ cuius nō fuerit capax p modum
vie. nec erit assignare. ¶ Itē scire qdā ex parte. ⁊ scire omnia pfecte. in-
ter hec est mediū scire omnia p modū vie. p̄mū p̄tinet ad cōmunē sta-
tum in via. scdm p̄tinet ad cōphensores in patria. ergo mediū p̄tine-
bit ad statū mediū. hic ē status beatissime virginis. ergo beatissima
virgo sciuit omnia p modū vie. ¶ Itē xps sciuit omnia p modū patrie
apli p modū vie. ergo beatissima virgo q̄ fuit media sciuit omnia per
modū vie. ¶ Itē sicut se hz psona ad psonā. ita scia ad sciaz ⁊ grā ad
grām. sed post psonā filij dei nō p̄t esse psona dignior ⁊ similior ei q̄
psona matris dei. ergo sicut psona imediate se hz ad psonā. ita gra-
tia ad grām ⁊ scientia ad sciam. sed ad scire omnia p modū patrie im-
mediatū est scire omnia p modū vie. sed xpus sciuit omnia p modum
patrie. ergo beatissima virgo sciuit omnia p modū vie. ¶ Itē aia xpi
sciuit omnia que deus. nec tñ equalis est ei in scientia p modū sciendi
sed sicut aia xpi imediate se habet ad deū. ita anima beatissima vir-
ginis ad animā christi. ergo aia beatissime virginis sciuit omnia que
aia christi. sed impfectioni modo. ¶ Sed p̄tra. sancti in patria nō
hil sciūt nisi ad beatitudinē patrie p̄tinentia. ergo sancti vie tñ per-
tinentia ad beatitudinē vie sciunt. ¶ Itē scire omnia p modū vie aut
esset scientia tñ fm habitū que nō exit in actum. ⁊ sic est frustra. aut
fm actū. ⁊ sic esset scientia distractiua viatoris circa hmōi particulā
res creaturas. et esset eleuatis ⁊ iūctōis mentis cū deo impeditiua
ergo nociua. ¶ Sed p̄tra illud videt esse q̄ in angelis est duplex sci-
entia. scz vespertina ⁊ matutina. ⁊ vna non est impeditiua alterius.
Sed hoc nō est simile ad ppositū. qz cōphensores vident oia vno
⁊ intuitu. sed nō viatores. ¶ Item in patria euacuabit omne imperti-
nens ad gloriā. ergo in beatitudine vie euacuabitur omne imperti-
nens ad gratiam.

**Maria habet
plura p̄uilegia**

¶ Utrū beatissima virgo habuit cognitōem vespertinam ⁊
matutinā. ¶ Ad solutōem horz notandū est q̄ beatissima
virgo in cognitōe sua plura habuit p̄uilegia. ¶ Primū est pfecta
cognitio trinitatis dei sine medio quā habuit in via p specialissimā
⁊ gratiā. ¶ Secūdū est perfecta cognitio mysterij incarnatōis. ⁊ hāc
⁊ habuit p gratiā ⁊ singularem experientia. ¶ Terciū est cognitio sue

De theologia Fo. lxxv.

rosa semp euāgelii xpi in pectore portabat. ergo multo fortius beatissima virgo. ¶ Item unctio docebit vos omnia. Glo. ad salutē pti / 7 nentia. sed beata virgo improporcionabilr fuit uncta. ergo improporcionabilr sciuit oia ad salutē ptiētā. hoc autē est theologia. ergo sciuit theologiā. ¶ Itē deutronomi⁹ est in archa. archa figurabat & beatā virginē. deutronomi⁹ legē. & beatissima virgo sciuit totā legē. ¶ Itē in Exo. legif. Residuū igni cōburentis. ergo non oia scripture mysteria agnoscere possumus. Sz ibidē. Nō remanebit ex eo qcqz vsqz mane. Glo. i. indiscussum vsqz mane resurrectōis. Ex his duabus autoritatibz videt q sciuit sup cōem statū sctōz oēs scripturas intelligere. Et tū incōueniēs est ponere q aliqd a spūscō sit dictum qd a nullo sit intellectū. iuxta illud ysa. Sicut imber descendit de celo & inebriat terrā. ita etiā sctū qd egredit de ore meo nō reuertet ad me vacuū. ¶ Et hoc autē eludif q pfecta cognitio omniū scripturarū fm intellectū ipsius spūscō loqueri p scripturas ptinet ad statū q est sup oēm statū viatoris. hic autē est stat⁹ beatissime virginis. Et sic theologiā sciuit improporcionabilr vniuersis.

¶ Post hoc de materia libri sciatur. Materia em̄ pmi libri ad duo reducitur. ad materiā de trinitate. & ad materiā de pdestinatōe & potentia dei & volūtate. sed de hac materia plurimuz sciuit que potentia dei & bonitate in summo expta fuit in se. ¶ Secūds liber est de angelis & de opibz sex diez. & de statu hoīs. sed hec oia sciuit pfectissime beata virgo. ergo scdm libū sniaz sciuit in summo.

¶ In tercio agit de incarnatione scti & virtutibz. sed in summo illā sciuit. qz incarnationem p expientia cognouit. & virtutes in summo in se nouit. ¶ In quarto legif de sacramentalibz gratijs & resurrectōe. ergo gratias sacramētales in summo habuit. vt patuit in superioribz. corpus etiā habuit post corpus dei similitū corpibz resurrectōis q sunt immunia a culpa & a pena. corpa alioz sanctorū i via sunt obnoxia culpe & pene. Et inter hec fuit corpus beatissime virginis mediuz exns a pena & culpa imune. & ita habuit corpus similitū corpibz resurrectōis. & ita maxime cognouit naturā corporū resurrectōis. Ex his ergo pz q beatissima virgo bibliā & sniaz in summo habuit

¶ Decimoq̄rto. vtz sciuerit oia. ¶ Et videt q sic. Spūs sanctus docebit vos oēm veritatē. q creatā & increatā. Sed si dicat q nō intelligat de omni veritate simplr & vniuersalr. hoc nō pot dicit. qz qd scriptura pmittit vliter pmittit. quare glosare p̄ticulariter cū bñficia p̄cipū sint largissime impetrāda. ¶ Itē intellect⁹ est pure naturalr cognoscitiu⁹ omniū. ergo habebit pprie cognoscibile oppositū. Sed stat q nō est restrictus ad cognoscenduz aliqua ita q aliqua & nō alia. ergo naturalr omnia cognoscit. Et videt q sic

De scientia marie virginis

deus eius oppositū. ergo aia beatissime virginis potuit scire omnia di-
uina. ¶ Itē oia laudāt dñm ⁊ sunt hōi materia laudis diuine. ergo
hō tenet in omib⁹ ⁊ de omib⁹ deū laudare. ergo oia tenet aia cogno-
scere. ¶ Itē oia facta sunt. ppter hominē. ergo hō tenet de omib⁹ gra-
tias agere. ergo oia cognoscit. ¶ Itē scire omnia est quoddā bonum.
aut ergo aia beatissime virginis fuit capax illius boni. aut nō. Si sic
ergo summus bonus hoc ei cōcauit. si non Querat qd sit illud qd
beatissima virgo nō potuit scire. ⁊ cuius nō fuerit capax p modum
vie. nec erit assignare. ¶ Itē scire qdā ex parte. ⁊ scire omnia pfecte. in-
ter hec est mediū scire omnia p modū vie. p̄mū p̄tinet ad cōmunē sta-
tum in via. scdm p̄tinet ad cōphensores in patria. ergo mediū p̄tine-
bit ad statū mediū. hic ē status beatissime virginis. ergo beatissima
virgo sciuit omnia p modū vie. ¶ Itē xps sciuit omnia p modū patrie
apli p modū vie. ergo beatissima virgo q̄ fuit media sciuit omnia per
modū vie. ¶ Itē sicut se h̄z psona ad psonā. ita scia ad sciaz ⁊ grā ad
grām. sed post psonā filij dei nō p̄t esse psona dignior ⁊ similior ei q̄
psona matris dei. ergo sicut psona imediate se h̄z ad psonā. ita gra-
tia ad grām ⁊ scientia ad sciam. sed ad scire omnia p modū patrie im-
mediatū est scire omnia p modū vie. sed xpus sciuit omnia p modum
patrie. ergo beatissima virgo sciuit omnia p modū vie. ¶ Itē aia xpi
sciuit omnia que deus. nec tñ equalis est ei in scientia p modū sciendi
sed sicut aia xpi imediate se habet ad deū. ita anima beatissima vir-
ginis ad animā christi. ergo aia beatissime virginis sciuit omnia que
aia christi. sed impfectioni modo. ¶ Sed p̄tra. sancti in patria nō
hil sciūt nisi ad beatitudinē patrie p̄tinentia. ergo sancti vie tñ per-
tinentia ad beatitudinē vie sciunt. ¶ Itē scire omnia p modū vie aut
esset scientia tñ fm habitū que nō exit in actum. ⁊ sic est frustra. aut
fm actū. ⁊ sic esset scientia distractiua viatoris circa hmōi particulā
res creaturas. et esset eleuatis ⁊ iūctōis mentis cū deo impeditiua
ergo nociua. ¶ Sed p̄tra illud videt esse q̄ in angelis est duplex sci-
entia. scz vespertina ⁊ matutina. ⁊ vna non est impeditiua alterius.
Sed hoc nō est simile ad ppositū. qz cōphensores vident oia vno
⁊ intuitu. sed nō viatores. ¶ Item in patria euacuabit omne imperti-
nens ad gloriā. ergo in beatitudine vie euacuabitur omne imperti-
nens ad gratiam.

**Maria habet
plura p̄uilegia**

¶ Utrū beatissima virgo habuit cognitōem vespertinam ⁊
matutinā. ¶ Ad solutōem horz notanduz est q̄ beatissima
virgo in cognitōe sua plura habuit p̄uilegia. ¶ Primuz est pfecta
cognitio trinitatis dei sine medio quā habuit in via p specialissimaz
⁊ gratiā. ¶ Secūdū est perfecta cognitio mysterij incarnatōis. ⁊ hāc
⁊ habuit p gratiā ⁊ singularem experientia. ¶ Terciū est cognitio sue

De fidei constantia Fo. lxxv.

predestinatōnis quā habuit p̄ reuelatōnem ⁊ causam. ¶ Quartum 4
est anime sue ⁊ spiritūū p̄ pprias spēs cognitio. quā habuit disposi-
tine p̄ naturā. p̄pletue p̄ gratiā. ⁊ per hanc vidit angelos. ⁊ animas
et demones. ¶ Quintū est p̄fecta cognitio omnīū ad statū vie ptinē
tium quā habuit p̄ gratie infusione ⁊ inspiratōnem. ⁊ hec p̄prehē-
dit p̄fectam scripturaz cognitōem operandoz ⁊ p̄templandoz
¶ Sextum est cognitio omnīū circa se futuroz. quā habuit p̄ reue- 6
latōem ⁊ in speculo lectionū. ¶ Septimū est omnīū ad statum pa- 7
trie ptinentiū cognitio. quā habuit p̄ p̄templatōnis reuelationem
¶ Octauū est omnīū creaturarū cognitio quā habuit p̄ naturam ⁊ 8
gratiā ⁊ p̄templatōem. ¶ Nonū est q̄ habuit vespertinā ⁊ matuti- 9
nam cognitōem. matutinā p̄ gratiā. vespertinā p̄ naturā ⁊ gratiam
¶ Decimū est p̄clusio ex p̄dictis omnīb. q̄ nullius pprie habuit ig- 10
norantiaz. ¶ Unde ad obiecta soluentes dicimus. q̄ beata virgo **Ad obiecta**
sufficenter p̄fecta fuit p̄ habitū nature ⁊ gratie in opatōnes exire ⁊
finē p̄sequi cuiuslibet. ⁊ hec scia exiuit in actum ⁊ opatōnem. quādo
vbi. qualiter. ⁊ quātum ordinabat sibi in beatitudinez. ⁊ alijs in sa-
lutem. Habuit etiā p̄fectā cognitōnem omnīū ad suā beatitudinez
fm statum vie ptinentiū. ⁊ nulloy inutiliū ⁊ ad gratiā ptinentium
¶ Unde ip̄sus aia beatissima nulla habuit in se inutilia vel impri- **B**
nentia. sed p̄ totū gratie fuit plena. Un̄ om̄ia q̄ fuerūt in ip̄ius ani-
ma vel naturalia vel acquisita sic erant gratia informata vel cū gra-
tia p̄iuncta vt om̄ia essent gratuita. Unde om̄is scientia eius gratui-
ta. om̄is dilectio gratuita. om̄is operatio gratuita. vt sine om̄i restri-
ctione largissima ⁊ verissima interpretatōe essz om̄ipharia grā plena
Ex hic p̄ solutio ad obiecta ¶ De constantia fidei
¶ Sequit̄ alteri fides. Glo. Constantia fidei vel sermo fidei. Quā
aut̄ beatissima virgo plus habuit de fide patuit supra. ⁊ q̄ ei⁹ fides
nūq̄ defecit nec fuit intercepta sic p̄bat̄ ¶ Alioz constantia fuit defici- **Prima rō**
ens ⁊ intercepta. ergo ipsa vicit om̄es in fidei constantia. vñ illud solet
exponi de ea Eccl̄i. j. Generatio p̄terit. generatio aduenit. generatio at̄
in eternū r̄c. ¶ Itē alioz fides amissibil̄ fuit ip̄i⁹ inamissibilis. q̄ ei⁹ 2.
fidei constantia fuit alioz improportōnabilis. ¶ Itēz latera ciuitatis 3
sunt equalia. sicut d̄r in Apoca. xxi. s; charitas oīno improportōna-
bilis fuit alioz charitati. q̄ ⁊ fides fidei ¶ Itē. j. ad Chor. xii. Chari- 4
tas oīa credit. ¶ Itē Math. Dia. possibilis sunt credēti. sed in ei⁹
fidei secur⁹ est effect⁹ improportōnabilis fidei alioz. ¶ Itē si habue- 6
ritis fidē vt granū sinapis ⁊ dixeritis mōti huic. tolle te ⁊ mitte te in
mari obediet vob. S; ad ip̄sus dictū q̄ dixit. fiat mihi fm p̄bū
nū. summus montiū tulit se ⁊ misit se in mare amarum. id est ma-
riam. ergo eius fides habuit maximū effectū. ergo maior fuit alioz

De sanitatum gratia.

7 **Ite** abraham ponit in exemplū maxime fidei. qz in spem ptra spem credidit. Roma. x. scz qz credidit Sem de vetula filiū nasciturum. Sed beata virgo credidit de se virgine nasciturū deuz. ergo ipsa improporcionabilr superauit abraaz in fide. ergo 7 omnes alios. quicqđ enī superius est supiore superius est 7 inferiore. ¶ Item Grego. fides 8 nō hz meritū cui humana rō p̄bet experimentuz. sed illud creditum maxime fuit sup rōnem 7 expimentū. ergo habuit maximū merituz et maximū fidei habitū 7 actū. ¶ Ex his omībō manifestū est qz beata virgo imperatrix omniū in pstantia fidei superat oēs viatores

¶ Sequit̄ alij sanitatū gratia. Glo. curandi infirmos. **Q** aut̄ **Prima rō** hec maxime fuerit in beata virgine p̄z. ¶ Ipa em̄ totū hoiem sanū fecit in asa et corpore. Altissimus enī de terra creauit medicinā. de qua d̄. Eccl̄. xxxviii. Illā inquā medicinā de qua d̄. Eccl̄. xliij. medicinā oīm in festinatōe nebulę. i. caro xpi. de terra qđē nata. scz nullo pondere p̄grauata. vltra puritatē āgeloz exaltata. subito spūsancto opante formata 7 linamentata. ¶ Item Eccl̄. xxxiiij. Ego quasi flumina donx. qđ est medicamentū generatōis. egressus de paradysō dei. incidit de beata virgine q̄ fuit paradysus voluptatis a pncipio ī quo posuit deus hominē. i. xpm que formauerat. ¶ Ite. nullus morbo fuit ei incurabilis. ergo vicit omnes in gratia sanitatis. ¶ Ite etia post mortē curat morbos 7 mortē fugat. ¶ Ite quos curat sanat ad vnoztalitatē. ergo superauit oēs in gra sanitatis. ¶ Sic ḡ p̄z qliter brūsi. ma h̄go hz grām sanitatis in summo ¶ De opatōe virtutū.

¶ Sequit̄ alij opatio virtutū. Glo. opatio miraculoz ptra naturā. **Q** aut̄ habuerit in summo hāc beata virgo p̄z ex eo qz omniū miraculoz miraculosissimū 7 nouissimū est illud qđ eius fide media pstat esse factū. scz qz deus hō. mater virgo. Unī Isa vlt̄. Quis vnqz̄ audiuit talia. Dier̄. xxi. Nouuz creauit deus in terra. mulier circūdabit virū. ergo ipa grām miraculoz habuit in summo. ¶ Ite miraculū est arduū 7 insolitū sup facultatez p̄siles ammirātis. hoc aut̄ totū fuit hic in summo. ¶ Ite alij fecerut miracula p̄ter naturaz vel ptra naturā. sed ipius fide factū est miraculū sup naturaz. Ergo p̄z qualiter excellit oēs in ope virtutū ¶ De pphetia

Prima rō ¶ Sequit̄ alij pphetia. Glo. p̄dicere futura. **Q** aut̄ hāc habuit in summo virgo brā videt q̄ sic. qz pphetia est diuina inspiratio. 7 vbi improporcionabilr spūscū p̄ntia est 7 grā 7 inhabitatio ibi improporcionabilr inspiratio 7 pphetia. hoc aut̄ fuit. in beatissima virgine. iuxta illud Lu. i. Spūsanctus superueniet in te. 7c. ergo in summo ipsa habuit spm ppheticę. ¶ Item si in animas sanctas se 2 transfert 7 amicos dei 7 pphetas p̄stituit. sicut d̄ Sap. vii. vbi ergo improporcionabilis translatio ibi improporcionabilis pphetia

De prophetia Fo. leuij

et amicitia. hoc aut totū fuit in beatissima & gēnis aīa dñe omnium
creaturarū. ergo habuit pphetiā in summo. ¶ Itē Math. xi. Lex et
pphete vsq; ad iohāne. et ille fuit ppheta et plus q̄ ppheta. qz solē
digito demonstrauit. sed improporcionabilr plus est solē generare et
nobis dare q̄ demonstrare. ergo si ppter demonstratōnem iohānes
dictus est ppheta et plus q̄ ppheta. multo fortius beata virgo pro
pter generatōem pphetissa dicit. ¶ Itē ysa. Accessi ad pphetissam
Blo. virginē mariam. dr. enī ipsa propter excellentiam pphetissa. er
ergo ipa excellit in pphetia. ¶ Itē si cayphas eo q̄ esset epus illi⁹ an
ni pphetisauit. vt ioh. xi. tūc improporcionabilr beata virgo omniū
regina imp.atrix in eternuz sup omnes grām ppheticie debet habere.
¶ Itē q̄ hanc grām habuerit p effectū demonstrauit. qñ scia secre
torū et scia futuroz ministrū nuptiaz dixit. Quēcūq; dixerit vobis
facite. vt Joh. iij. puidens spiritu prophetie q̄ filius eius aquam in
vinū voluit uertere. ¶ De discretōe spūuz

¶ Sequit discretio spiritūū. Blo. vt discernāt quo spū fiant.
¶ Itē aut hanc hūerit in summo btissima virgo pbat h mō. Lhoz. Rō pma.
ij. Spūalis hō oīa indicat. sed ipa improporcionabilr alijs oīa indi
cauit. ergo sup omnes discretōem spūum habuit. ¶ Itē paulus igno 2.
rauit astutiā eius. sicut dr. ij. Lhoz. v. Ecce plus q̄ paulus. ¶ Itē in 3
vitas patrū. Quis eritabit hos laqueos. Rñsum est sola hūilitas.
sed ipa improporcionabilr omib; fuit hūilis. ergo improporciona
biliter fuit in deceptibilis vniuersis Itē nunq; fuit recepra. ¶ Itē p
priū est spūs nequā tentare de supbia. ipa autē summe fuit hūilis.
ergo a spū supbie maxime inuincibilis ¶ Sic p3 q̄ discretio spiritu
um in summo fuerit in beatissima virgine. ¶ De grē linguaz

¶ Sequit genera linguaz. q̄ aut non habuerit in summo viden
pt. lingue em nō sunt date fidelib; sed infidelib;. ij. Lhoz. xij. s3 ipa
fidelissima fuit. q̄ donū lingue nō debet habere. ¶ Itē ipa nō debuit p
dicare. ergo nō debuit donū lingue habere. ¶ Itē glo. ibidē vt eūtes
p mūdū. intelligant linguas hoīm. sed ipsa nō debuit sic ire p mū
dū. ergo nō debuit habere donū linguaz ¶ Sed ptra. ipsa est ad
uocata omniū. ergo debet scire linguas singuloz. ¶ Itē actū. ij. Se 2
dit sup singulos eoz spū sanctus. sed ipa fuit cū eis qñ apparuerūt
dispartite lingue tanq; ignis. ergo accepit donū lingue cū ipsis.

¶ Itē cū diuersis hoib; uersabat. ergo indignit dono lingue. ¶ Itē 3 et 4
a nullo illustriū vincit in aliq; q̄ habuit donum istud omib; alijs ex
re scripturas. Sed q̄ hanc in summo habuit beata virgo p3 ex deter
mitatis. vbi probatū est q̄ omnes scripturas intellexit. ¶ Itē non est
verbū qd̄ dñs non reuelauit seruis suis. sicut testatur amos. iij. igit

De gra. spēalib' Ma. fo. lxxiij

¶ Sequitur alios pastores. qualiter hoc donum habuit beatissima virgo quere in questione de sacramento ordinis. et qualiter nos paravit in questione de beatitudinibus in gradibus paupertatis. Sic igitur habuit etiam beatissima virgo hunc quaternarium gratiarum. Ex his manifestum est quod beatissima domina habuerit universitatem gratiarum gratuitarum et gratis datarum. quod omnipharie credimus esse verum.

¶ Ad solutionem obiectorum in contrariis dicimus taliter distinguendo quod donorum gratis datorum et non gratum facientium. Quedam in ministerium dantur et non in proprium perfectum. ut prophetia Balaam et Layphe. Quedam in proprium perfectum sui et non aliorum. ut dona instructionis beatissime domine. Et talium quedam dantur ad perficiendam in dignitatem. quedam ad decorandam potentiam. et quedam ad nobilitandam naturam et honorandam personam. Et sic habuit beatissima virgo huiusmodi dona non ad ministerium. sed ad decorationis cumulum. ad perfectionis et delectationis augmentum. in materia laudis et honoris incrementum et omnium bonorum spiritualium complementum

Ad obiecta

Dona dantur

Maria habuit dona

Questio. lxxiij. e de gratiis

¶ Specialibus marie. ¶ Dicto qualiter beatissima virgo habuit omnes gratias communes. sequitur qualiter habuerit speciales quas et in aliis scientiis est reperire. Talium autem quedam sunt que pertinent ad generationem siue vite ingressum. quedam ad conversionem. quedam autem ad mortem. Circa generationem inveniuntur quinque. que sunt prefiguratio. prophetisatio. annuntiatio. miraculosa conceptio. in utero sanctificatio.

¶ Primo ergo quod beatissima virgo multipharie prefigurata erat. sic erit manifestum Numeri. vij. inveniuntur moyses virgam Aaron Blo. Mariam que sine virili semine genuit verbum. Ecce qualiter in textu cum glossa sua sequitur. quod illa virga fuerit figura virginis gloriose. ¶ Item Ero. iij. Rubus ardebat et non aburebat. quod hoc fuerit figura beatissime virginis probat ecclesia non disputando sed cantando et determinando. Rubum quem viderat moyses incombustum etc. ¶ Item Lu. Et nomen eius Elizabeth. Glo. Elizabeth dei mei saturitas et maria fecit que deo plena fuit. ¶ Item si annuntiatio et conceptio ysaac signat conceptionem christi. ergo et sara signat mariam. Ex his patet quod beatissima virgo fuit prefigurata ¶ Qualiter autem et quibus figuris multipharie multisque modis patet. videlicet in creatis. in factis. in visis et coniugatis. ¶ In creatis. in principio creavit deus celum et terram. id est beatam virginem. que celum et terra fuit. id est celestem et terrestrem simul duxit vitam. id est angelicam et humanam habuit conversationem.

Prefiguratio
Marie pbae

Modus prefig
rationis qdru